

17.1.2018

YM235/04/2017

Viite
Hänvisning

Lausuntopyyntö

Asia
Ärende

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, työharjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Sisäministeriö on pyytänyt ympäristöministeriötä lausumaan luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle otsikossa mainittujen lakien säätämiseksi. Ympäristöministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja toteaa, että ympäristöministeriö on tehnyt yhteistyötä sisäministeriön kanssa esitysluonnoksen valmisteluvaiheessa.

Lailla kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, työharjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä sekä siihen liittyvillä laeilla pantaisiin täytäntöön direktiivi tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä. Tarkoituksena on direktiiviä täytäntöön pantaessa asuminen lainsäädännön osalta pitää nykytilanne ennallaan eli se, että asukasvalinnan tavoitteena on asuntojen osoittaminen sellaisille henkilöille, joiden oleskelua Suomessa ei ole tarkoitettu lyhytaikaiseksi tai tilapäiseksi.

Ympäristöministeriö esittää täydennystä esitysluonnoksen asumisen lainsäädäntöä koskeviin pykäliin. Esitysluonnoksesta ilmenevin tavoin olisi jatkossa mahdollista oleskella Suomessa oleskeluluvan lisäksi direktiivin ja edelleen uuden säädettävän lain mahdollistaman liikkumisoikeuden nojalla. Tällöin henkilöllä olisi toisessa jäsenvaltiossa saatu oleskelulupa ja Maahanmuuttovirastolta saatu todistus, joka osoittaa kolmannen maan kansalaisen oikeuden oleskella Suomessa. Myös näillä henkilöillä olisi direktiivin mukainen oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja sitä voitaisiin asunnon saantiin liittyen rajoittaa.

Aravarajoituslain (1190/1993), vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) ja vuokratulojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta annetun lain (574/2016) asukkaaksi valintaa koskevien säännösten mukaan asukkaaksi valittavalla kolmannen maan kansalaisella tulee olla oleskelulupa. Asumisen lainsäädäntöä tulisi siten tarkentaa niin, että vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttavan oleskeluluvan haltijan lisäksi asunnon saantiin olisi oikeutettu myös henkilö, jolle Maahanmuuttovirasto on antanut vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttavan, ehdotettavan uuden lain mukaisen todistuksen.

Näin ollen aravarajoituslain, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain ja vuokratulojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta annetun lain asukkaaksi valintaa koskeva säännös olisi seuraava:

Asukkaaksi voidaan valita Suomen kansalainen ruokakuntineen. Suomen kansalaiseen rinnastetaan henkilö:

- 1) jonka oleskeluoikeus on ulkomaalaislain (301/2004) 10 luvussa säädetyllä tavalla rekisteröity tai jolle on myönnetty mainitussa luvussa tarkoitettu oleskelukortti;
- 2) jolle on myönnetty kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, harjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä annetussa laissa tarkoitettu oleskelulupa opiskelun perusteella;
- 3) jolle on myönnetty ulkomaalaislaissa tai kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, harjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä annetussa laissa tarkoitettu vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttava oleskelulupa tai kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, harjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä annetun lain 23 §:n 3 momentissa tarkoitettu Maahanmuuttoviraston antama vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttava todistus.

Lisäksi kohtaan keskeiset ehdotukset tulisi tehdä seuraava lisäys: ”Näin ollen olisi perusteltua täydentää aravarajoituslain, korkotukilain sekä vuokratulojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta annetun lain vähintään yhden vuoden pituisia oleskelulupia koskevia säännöksiä koskemaan ulkomaalaislain lisäksi myös uuden lain mukaisia, vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttavia oleskelulupia. *Lisäksi asukkaaksi valintaa koskevia säännöksiä täydennettäisiin niin, että asukkaaksi voitaisiin valita myös säädettävän uuden lain perusteella Maahanmuuttovirastolta vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttavan todistuksen saaneet henkilöt.*”

Esitysluonnoksen yleisperusteluissa tulisi asumisen lainsäädännön osalta todeta, että pykälien kolmas kohta koskisi jatkossa myös sellaisia kolmannen maan kansalaisia, jotka ovat saaneet oleskeluluvan jossain toisessa EU-jäsenvaltiossa, saapuvat Suomeen liikkumisoikeuden puitteissa ja saavat siitä vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttavan todistuksen Maahanmuuttovirastolta. Vastaavasti lainkohtien yksityiskohtaisiin perusteluihin tulisi kirjata, että niitä täydennettäisiin koskemaan henkilöitä, jotka ovat saaneet Maahanmuuttovirastolta vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttavan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, työharjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä annetun lain 23 §:n 3 momentin mukaisen todistuksen.

Kansliapäällikkö

Hannele Pokka

Hallitussihteeri

Anna Saarinen